

تخلیه کیست هیداتیک از طریق پوست

(۱) دکتر محمد خواجه

خلاصه:

کیست هیداتیک بیماری انگلی است که بوسیله لارواکینوکوس ایجاد می‌گردد، بیماری دربیاری از مناطق کشور آندمیک است. درمان معمول کیست هیداتیک عمل جراحی است که هرچند بسیار موفقیت آمیز است ولی گاهی با عوارض عمل جراحی همراه بوده و بندرت باعث مرگ و میر می‌گردد. در همین زمینه درمان دارویی نیز از چندین سال پیش به کار رفته است که آخرین درمان آلبندازول می‌باشد. متأسفانه این نوع درمان نیز همیشه موفقیت آمیز نمی‌باشد و ادامه چنین درمانی مستلزم عوارض و هزینه سنگینی است. در مطالعه ماتخلیه کیست هیداتیک از طریق پوست بارعايت بسیاری نکات انجام شده است. در این بررسی هشت مورد کیست هیداتیک تک حفره‌ای رادرینج بیماران تاختاب نموده ایم که سه مورد زن و دو مورد مرد بوده‌اند. بررسی آزمایشگاهی دقیقی نیز جهت اثبات کیست هیداتیک قبل از تخلیه انجام شده است. در ضمن به هر بیمار مقدار هشت‌صد میلی‌گرم آلبندازول در دو روز مساوی صبح و شب به مدت ده روز واژطریق خوراکی داده شده است و این درمان بیست روز پس از تخلیه نیز ادامه یافته است. عمل تخلیه پوستی باهدایت سونوگرافی انجام شده و کیست با سوزن باریکی تخلیه گردیده است. پس از تخلیه حدود ۵۰٪ از محتویات کیست، به همان میزان محلول اسکولکس کش از قبیل الكل مطلق و یا سرم نمکی هیپرتونیک وارد کیست شده و پس از ۳۰ دقیقه کیست تخلیه شده است.

پیگیری امر تا چندین ماه نشان دهنده کوچک شدن کیست، از بین رفتن کامل کیست و یا Solid شدن آن در سونوگرافی بوده است.

واکنش آرژیک در هیچ بیماری دیده نشده تمامی آنزیمهای کبدی نیز قبیل و بعد از تخلیه طبیعی بوده‌اند.

مقدمه:

کیست هیداتیک بیماری انگلی شایعی است که علاوه بر کشور مادرونیان، استرالیا، خاورمیانه و همچنین در آمریکای جنوبی شیوع زیادی دارد. در تمام این کشورها پرورش گوسفند رونق داشته و کشاورزان با گوسفند و سگ تماس نزدیک دارند (۱).

مطالعات متعدد نشان داده است که حدود دو سوم از کیستهای هیداتیک در انسان در کبد ایجاد می‌شود و از این

دارد:

ارزش تشخیص این تست از نظر بالینی به ثبوت رسیده است.
ب - آزمایش درون جلدی یا آزمایش کازوئی : این آزمایش در صورتیکه منفی باشد ارزش تشخیصی بیشتری دارد ولی واکنشهای مثبت کاذب در این آزمایش فراوان است که در این صورت باستی از روش‌های سرولوزیک سود برد.

ج - آزمایش Eliza : آزمایش کاملاً حساس و اختصاصی است.

د - آزمایش (Indirect fluorescent antibody) IFA این روش بسیار حساس بوده اما واکنش متقاطع در بیمارانی که اختلال کبدی دارند نشان میدهد.

ه - آزمایش ایمیونو الکتروفورز : این آزمایش امروزه به عنوان یکی از اختصاصی ترین آزمایش‌های تشخیصی هیداتیدوز محسوب می‌شود و در پیگیری بیماران نیز مفید است. در صورتیکه این آزمایش سه سال پس از درمان مثبت باقی بماند و یا مجدداً مثبت شود دال بر عود کیست می‌باشد. در صورتیکه آزمایش ایمیونو الکتروفورز در اختیار نباشد برای پی گیری بیمارانی توان از آزمایش ثبوت مکمل استفاده کرد (۱).

۲ - روش‌های تشخیصی رادیولوزیک :

الف - سونوگرافی : یکی از وسائل بسیار موثر و ساده در تشخیص کیست هیداتیک سونوگرافی است که به دفعات قابل تکرار است. دیدن لایه‌های شناور و یا بانو رسوی کیست بوسیله سونوگرافی به آسانی قابل تشخیص بوده و برای بررسیهای مکرر پس از عمل ویا تخلیه نیز بوسیله بسیار موثری است.

ب - سی تی اسکن : در این روش کیست هیداتیک بصورت توده‌ای گرد و یا بیضی شکل با جدار نازک و حدود مشخص نمایان شده و محتویات آن هیپودنس هستند. پس از تزریق درون وریدی ماده حاجب جدار کیست تغییر نکرده و یا به عبارت دیگر Enhance نمی‌شود.

الف - حفاظت کیست

ب - تغذیه کیست

معمولًا" کلسيفيکاسيون و تغييرات دژنراتيو در اين لايه ايجاد می شود .

۲ - لایه میانی یا Laminated: این لایه متعلق به انگل بوده و از خارج بوسیله پری سیست محدود می‌شود. ضخامت این لایه در حدود ۰.۵ تا ۰.۷ میلیمتر است. این لایه مانع از تهاجم باکتریها به درون کیست شده و تا وقتی این لایه سالم است کیست از تهاجم باکتریها در ادامان می‌باشد.

۳ - لایه داخلی یا زرمینال (Endocyst) : ضخامت این لایه در حدود ۱۵ تا ۲۵ میکرون است. این لایه دو وظیفه را بعده دارد.

الف - تولید لایه Laminated

ب - تولید اسکولکسها نسل بعدی اسکولکسها آزاد شده در مایع کیست شناور بوده و گاهی ته نشین می‌شوند. این نمادر سونوگرافی به صورت (Hydatid sand) شن هیداتیک در کف کیست خود نمایی می‌کنند. کیستهای جوان (Daughter cysts) از لایه ژرمینال یا از کپسول زایا و از اسکولکسها پدید می‌آیند. این کیستهای نیز می‌توانند کیستهای دیگری بنام دختر -

دختر یا کیستهای نسل سوم را بوجود آورند.

فشار درونی مایع کیست بین ۳۰۰ میلی متر تا ۸۰۰ میلی متر آب است.

روشهای تشخیصی :

روشهای متعدد غیر رادیولوزیک برای تشخیص کیست هیداتیک وجود دارد که در زیر بطور خلاصه به آنها اشاره می‌شود.

۱- آزمایش‌های سرولوزیک :

الف - ثبوت کمپلمان: نخستین آزمایش سرولوزیکی است که برای تشخیص کیست هیداتیک بکاربرده شده است.

- ۳- آماده بودن گاز استریل ، سوزن و دستکش استریل
۴- آماده کردن بیمار (Drep و Prep).

نحوه عمل در حین تخلیه :

بایک دست پروب سونوگرافی و بادست دیگر سوزن تخلیه را نگاه داشته، پس از تعیین دقیق محل کیست سوزن را به آرامی وارد کیست می نمائیم . سپس حدود ۰.۵٪ از مایع کیست را تخلیه می کنیم . حال مقداری ماده حاجب از طریق همان سوزن وارد کیست می نمائیم و در صورتیکه پس از تزریق ماده حاجب کیست با مجاری صفرایی ارتباط نداشته باشد از الكل و در غیر اینصورت از سرم نمکی هیبرتونیک استفاده می کنیم . پس از تزریق مایع اسکولکسکش حدود ۳۰ دقیقه صبر نموده سوزن را خارج می نمائیم . بیمار جهت مراقبتهای بعدی به بخش منتقل می شود .

پس از تخلیه بیمار را حدود ۶ ساعت O.N.P.O نگاه میداریم و فشارخون و علائم حیاتی را کنترل می کنیم ، و در صورت بروز درد از مسكنها استفاده می شود و اگر علائم آرثیک بروز نموده بیمار آنتی هیستامین می دهیم ، در صورت طبیعی بودن علائم حیاتی بیما رپس از ۲۴ ساعت از بیمارستان مرخص می شود . حال داروی آلبندازول را به مدت ۲۰ روز دیگر تجویز می نمائیم .

آنژیمهای کبدی مکررا "آزمایش می شود تابا آزمایش‌های قبل از تخلیه مقایسه گردند .

نحوه پی گیری بیماران به طریق زیر بوده است .

- ۱- سونوگرافی هر ۱۵ روز یکبار برای یک ماه
- ۲- سونوگرافی هر یکماه یکبار برای ۶ ماه
- ۳- سونوگرافی هر دو ماه یکبار برای شش ماه دوم
- ۴- سونوگرافی هر دو ماه یکبار برای شش ماه سوم
- ۵- آزمایش ایمیونوالکتروفورز ۳ تا ۶ ماه بعد

عوارض کیست هیداتیک: شایع ترین عارضه بیماری پاره شدن کیست به درون مجاری صفرایی است که در ۵ تا ۱۰٪ از موارد دیده می شود (۱) .

عارضه دیگر عفونی شدن کیست است که ناشی از ارتباط کیست با مجاری صفرایی است . وبالاخره عارضه دیگر پاره شدن کیست به فضای درون صفاق است که باعث انتشار کیست و ایجاد کیستهای متعدد دیگر می شود .

مواد و روش بررسی :

در این مطالعه تعداد ۸ کیست هیداتیک را در ۵ بیمار در سنین ۱۸-۴۴ سال انتخاب نموده ایم . ابعاد کیستهای بین ۳-۹ سانتیمتر بوده ، بیماران ارجاعی از بیمارستانهای آموزشی دانشکده پزشکی دانشگاه اصفهان بوده اند . ۷ کیست در کبد و یک کیست در طحال قرار داشته اند . مراحل انجام کار بدین صورت بوده است :

۱- تعیین اندازه و موقعیت کیست بوسیله سونوگرافی و سی تی اسکن .

۲- انجام آزمایش کازوئی و ایمیونوفلورسنس .

۳- اندازه گیری فاکتورهای انعقادی .

۴- تستهای کبدپیش و پس از درمان جهت بررسی عمل کبدی .

۵- دادن ۸۰۰ میلیگرم آلبندازول خوراکی به مدت ۱۰ روز پیش از تخلیه و ۲۰ روز پس از تخلیه در دور روز مساوی صبح و شب .

۶- بیماران ۲۴ ساعت قبل در بیمارستان بستری شده اند .

۷- بیماران از نیمه شب قبل N.P.O بوده و وریدی ازانها گرفته شده است .

روش فنی انجام کار :

هنگام تخلیه کیست :

۱- تهیه وسایل لازم

۲- تعیین محل تخلیه با هدایت سونوگرافی

پس از تخلیه و اندازه شماره کیستها آورده شده است (جدول ۱). با توجه به این جدول اندازه کیستهای بین سه تا نه سانتیمتر بوده، حجم کیستهای بین ۱۲ تا ۳۵۰ و ماده اسکولوسید در چهار مورد الكل و در چهار مورد سرم نمکی هیپرتونیک بوده است. میزان ماده اسکولکس کش تزریق شده بین ۶ سی سی تا ۱۵۰ سی سی بوده است.

در جدول شماره ۲ تغییرات کیست رادرطی ماهها پس از تخلیه مشاهده می نماییم (جدول ۲).

جدول شماره یک: حجم مایع تزریق شده از کیست و نوع میزان مایع تزریق شده در بیماران مورد مطالعه

۶- رادیوگرافی قفسه صدری ۶ ماه بعد برای احتمال انتشار کیست به ریه.

۷- سی تی اسکن شکم و لگن یکسال بعد برای بررسی دقیق کیفیت تغییرات کیست.

نتایج:

درجول یک میزان و نوع ماده تزریق شده، حجم مایع تزریق شده و حجم مایع آسپیره شده، علامت بالینی

جدول شماره یک: حجم مایع تخلیه شده از کیست

شماره کیست	اندازه mm	علامت	حجم آسپیره شده	حجم تزریق شده	ماده تزریق شده
۱	۹۰×۸۰	درد شکم	۳۵۰CC	۱۲۰CC	الكل
۲	۸۰×۸۵	درد شکم	۲۷۰CC	۱۴۰CC	الكل
۳	۴۸×۵۰	درد پهلو	۲۸CC	۱۴CC	الكل
۴	۳۰×۳۰	درد شکم	۱۲	۶	نمک
۵	۵۰×۵۰	درد شکم	۲۴	۱۲	نمک
۶	۹۰×۹۰	درد شکم	۲۳۰	۱۵۰	نمک
۷	۹۰×۹۰	درد شکم	۲۳۰	۱۵۰	نمک
۸	۶۸×۶۲	درد پهلو	۱۰۸	۶۰	الكل

با توجه به جدول فوق اندازه کیست ها از ۳ سانتیمتر تا ۹ سانتیمتر متوسط ۶CM، حجم کیست ها از ۱۲ سی سی تا ۳۵۰ سی سی متوسط ۱۷۰ سی سی، نوع ماده اسکولکس کش در ۴ مورد الكل در ۴ مورد نمک هیپرتونیک، حجم مایع تزریق شده از ۶ سی سی تا ۱۵۰ سی سی متوسط ۹ سی سی و شایع ترین علامت مراجعه کننده بیمار درد شکم بوده است.

جدول شماره ۲: یافته های سونوگرافی بیمار قبل و بعد از تخلیه کیست

قبل از تخلیه کیست			بعد از تخلیه کیست		
اندازه mm	نامای سونوگرافی	IFAT	اندازه	بی گیری	محل
۹۰×۸۰	Anecho	۱/۶۰	۶۰×۶۰	Detuchmant flouting ژرمینال لا یار	کمتر از ۶ ماه
۸/۰×۸/۰	Anecho	۱/۶۰	۶۰×۵۵	Detuchment انترنال اکو و ژرمینال لا یار	کمتر از ۶ ماه
۴۸×۵۰	Anecho	۱/۶۰	۲۳ ماه	کبد نرمال کاملاً بیبود	کیست مشاهده نشد
۳۰×۳۰	Anecho	۱/۶۰	۱۵ ماه	هیپو اکو-Solid	
۵۰×۵۰	Anecho	۱/۶۰	۱۵ ماه	هیپو اکو-Solid	
۹۰×۹۰	Anecho	۱/۶۰	۱۵ ماه	هیپو اکو-Solid	
۹۰×۹۰	Anecho	۱/۶۰	کبد راست کبد	کیست مشاهده نشد	
۶۸×۶۲	Anecho with septation		طحال	کمتر از ۶ ماه	انترنال اکو جدا شدن لا یار داخلی

تغییری در آنژیمهای کبدی بیماران مشاهده نگردیده است.
در جدول شماره ۳ یافته های سونوگرافی را قبل و بعد از
تخلیه کیست مشاهده می کنیم.

در دوبیمار کیست با مجاری صفر اوی ارتباط داشته کاتر
ترانس هپاتیک گذاشته شدو پس از چندی که ترشحات
نقصان کاهش یافت کاتر خارج گردید (جدول ۳).

در جدول چهاراندازه حفره کیستهایی که به مدت طولانی
تخلیه شده اند به نمایش گذاشته شده است (جدول ۴).

جدول شماره ۳: اندازه حفره کیستهایی که تخلیه در طولانی مدت داشته اند در بیماران مورد مطالعه

همچنانکه مشاهده می شود کاهش اندازه تا
حدود ۷۵٪ در ۶ کیست، جداشدن لایه جداری در ۵/۶٪
یعنی در ۶ کیست، نمای توپر در سونوگرافی در
۵٪ یعنی در ۵ کیست، کلسفیکاسیون جدار
در ۲۵٪ یعنی در ۳ کیست و محوکامل کیست در
۲۵٪ موارد یعنی در دو کیست دیده می شود. توجه
داریم که ممکن است در یک کیست چندین تغییر
از نوع ذکر شده ایجاد شود. از طرفی هیچگونه

اندازه قبل از عمل تخلیه	Cavitogram	روز ۴۵	روز ۶۰	روز ۷۰	روز ۷۵
کیست شماره ۱	۹۰×۹۰	۶۰×۴۲	۵۰×۳۵	۴۰×۳۰	درن خارج شد
کیست شماره ۲	۹۰×۹۰	۶۰×۵۰	۳۰×۱۷	۱۵×۲۰	درن خارج شد

میزان ترشحات صفر اوی کیستهای در روز اول از هر کدام حدود ۱۵۰ سی سی در روز بود و بتدریج کاهش یافت و در زمان خروج درن تا کمتر از ۱۰ سی سی در روز بود.

جدول شماره ۴: نتایج سونوگرافی کیستهایی که تخلیه طولانی داشته اند در بیماران مورد مطالعه

سونوگرافی	اندازه قبل از کاتر	۵ روز بعد	۱۵ روز بعد	۳۰ روز بعد	۴۵ روز بعد	۶۰ روز بعد	۷۰ روز بعد	۷۵ روز بعد
کیست شماره ۱	۹۰×۹۰	۵۰×۵۶	۴۵×۴۰	۴۰×۳۵	۳۰×۳۵	۳۰×۲۰	—	—
کیست شماره ۲	۹۰×۹۰	۶۰×۶۰	۶۰×۵۴	۵۴×۵۱	۵۱×۴۶	۴۸×۴۶	۴۸×۴۶	—
ناحیه هیپوواکو	۹۰×۹۰	۹۰×۹۰	۹۰×۹۰	۹۰×۹۰	۹۰×۹۰	۹۰×۹۰	۹۰×۹۰	۹۰×۹۰
کیست شماره ۲	۹۰×۹۰	۹۰×۹۰	۹۰×۹۰	۹۰×۹۰	۹۰×۹۰	۹۰×۹۰	۹۰×۹۰	۹۰×۹۰
anechoic	—	—	—	—	—	—	—	—

در کیست شماره ۱ پس از ۷۰ روز علائمی از وجود آن در محل مشاهده نشد و کیست شماره ۲ پس از ۷۵ روز به صورت ناحیه Hypoepchoic و نمای (Solid) pseudotumor میلیمتریاگی ماند. کیست شماره ۲ بدلیل عفونت ایجاد شده در آن در طی سیر درمانی ضمن کوچک شدن اندازه آن از محیط به صورت Hypoechoic بدلیل تغییرات Gronulation و از مرکز به صورت anechoic ظاهر شد و بالاخره پس از ۷۵ روز به صورت یک ناحیه hypoechoic pseudotumor با علاوه تقریبی ۴۸×۴۶ ظاهر شد. در این زمان درن خارج شد.

توضیحات مرتبط با نتایج مطالعه مذکور را در اینجا می‌باشد:

درمان داروئی به عنوان درمان جانشین برای عمل جراحی مطرح گردید. موفقیت این داروها بصورت کاهش اندازه کیست و تغییر مختصات سونوگرافی آن به ثبوت رسیده است. بنظر می رسد که آلبندازول از مبندازول موثر تر بوده است. بطوریکه آلبندازول در ۱۲۵ کیست از ۱۶۰ کیست موثر بوده که میزان موفقیت را ۷۸٪ نشان می دهد در حالیکه مبندازول در ۶۰ کیست از ۱۱۹ کیست تاثیر داشته که میزان موفقیت را ۵۰٪ نشان می دهد. البته محو شدن کامل کیست در سونوگرافی بوسیله درمان داروئی بسیار بیندرت دیده شده است. در این روش درمانی عود مجدد کیست نیز در ۳۰٪ موارد گزارش شده است.

درنتیجه درمان داروئی به مدت طولانی ادامه یافته است که باعث عوارض جانبی و بخصوص افزایش سطح آنزیمهای کبدی در ۳۵٪ از بیماران شده است.

در سالهای اخیر تخلیه کیست هیداتیک از طریق پوست باهدایت سونوگرافی و سی تی اسکن به کرات انجام شده است (۱۱). در سال ۱۹۹۰ کارلو فیلیپ و همکاران ۵ مورد کیست هیداتیک را باهدایت سونوگرافی و از طریق جلدی تخلیه نموده و مقدار کمی آتانول در کیست تزریق نموده اند. پس از ۵ دقیقه محتویات کیست تخلیه شده برای بررسی پارازیتولوژیک ارسال گردیده است و نتیجه از بین رفتن کلیه اسکولکسها در کیست بوده است (۱-۲).

این بررسی تا ۱۲۶ ماه ادامه داشته و عود کیست ویا شوک آنافیلاکتیک رانشان نداده است. دریکی از بیماران آفای فیلیپ کیست کاملاً از بین رفته و در بیماری بیماران کاهش اندازه دیده شده است و یا کیست بصورت نمای توپیری در سونوگرافی نمودار گشته است (۲).

تحقیقات مشابهی در سال ۱۹۹۲ در ۱۵ بیمار با استفاده از تزریق سرم نمکی هیپرتونیک انجام شده است که در بررسیهای بعدی به مدت ۶ تا ۱۶ ماه درسی تی اسکن و سونوگرافی کاهش تدریجی اندازه کیست مشاهده شده و انتشار کیست در شکم گزارش نشده است (۵).

آنتونیو جیورجیو و همکاران نیز گزارش مشابه موفقیت

در دو کیست که اندازه آنها حدود ۶۰ میلیمتر بوده است درسی تی اسکن پس از یک و نیم ماه به ۵۰ میلیمتر رسید و پس از ۳ ماه که کاتر خارج گردید دریکی ناحیه کلسفیه به قطر یک سانتیمتر و در دیگری ناحیه ای هیپو دنس به قطر ۴۰ میلیمتر همراه با کلسفیکاسیون دیده شد.

عوارض:

واکنش آنافیلاکتیک خفیف ویا شدید در هیچ بیماری دیده نشد. هیچ کدام از بیماران از درد ناحیه تخلیه شکایتی نداشتند و علائمی از قبیل تب ویا استفراغ دیده نشد. تنها در یک بیمار مبتلا به سندروم نفروتیک علائم پری تونیت نمایان گردید که بوسیله عمل جراحی درمان شد. دریک بیمار نیز علیرغم منفی شدن آزمایش ایمیوفلورسنس و کوچک شدن کیست بنایه تمایل بیمار عمل جراحی موفقیت آمیز انجام شد.

بحث:

هرچند که هدف از بحث مانشان دادن ارزش عمل جلدی کیست هیداتیک است ولی لازم است برای مقایسه از روشهای دیگر نیز ذکری به میان آید.

جراحی بعنوان روش انتخابی درمان کیست هیداتیک به شکل وسیعی به کارمی رود (۱-۲). این روش بسیار موثر دارای معایبی است که از آن جمله می توان خروج عناصر زایای کیست از طریق مسیر عمل و همچنین انتشار اسکولکسها زنده به حفرات دیگر بدن را نام برده که با مرگ و میر همراه بوده است (۳).

دریک بررسی ۶ ماهه تا ۳ ساله در ۱۰۶ بیمار درمان شده بوسیله عمل جراحی عود بیماری رادر ۱۱٪ ذکر کرده اند (۲-۴). عوارض عمل جراحی در کیستهای غیر عفونی ۸٪ تا ۱۶٪ و در کیستهای عفونی و بیماران سپتیک تا ۸.۹٪ ذکر می شود (۶). میزان مرگ و میر عمل جراحی را بین ۳/۹ تا ۶٪ گزارش نموده اند (۵-۶).

با پیدایش داروهایی چون مبندازول و بخصوص آلبندازول

- آمیزی رامنتشر کرده‌اند (۶). هرچند که مادراین روش از آلبندازول به عنوان ضریب اطمینان قبل و بعداز تخلیه استفاده کرده‌ایم ولی در سال ۱۹۹۴ این عمل بدون استفاده از دارو و صورت گرفته است (۷).
- ۱- زمان بستری در بیمارستان بین ۲۴ تا ۴۸ ساعت است.
 ۲- نیاز به بیهوشی عمومی ندارد.
 ۳- در تمامی بیمارانی که بیماریهای زمینه ای قلبی - تنفسی داشته و یا بهره‌Ult بیهوشی در آنها خطرزا است قابل اجرامی باشد.
 ۴- زمان لازم برای تخلیه کیست حدود ۳۰ تا ۴۵ دقیقه است.
 ۵- مخارج انجام کار بسیار سبک است.
 ۶- زمان از کارافتادگی بیماران بسیار کم است.
 ۷- دستکاری شکمی وجود ندارد.
 ۸- مرگ و میر آن بسیار کم است.
 ۹- احتمال عود کیست کم است.
 ۱۰- نیاز به دادن خون ندارد.
- تذکر این نکته بسیار ضروری است که در بیمارانی که کیست هیداتیک آنها با مجاری صفر اوی ارتباط دارد اتانول میتواند باعث کلانتزیت گردد. درنتیجه توصیه می شود که قبل از تزریق اتانول مقداری ماده حاجب مانند اوروگرافین در کیست تزریق شود تا ارتباط آن با مجاری صفر اوی اثبات گردد (۱).

نتیجه:

این تحقیق به منظور ارائه روش درمانی کم خطری برای کیست هیداتیک تک حفره‌ای انجام شده است. در گذشته ابتدا، مولر کیست هیداتیک را از طریق پوست تخلیه نموده است (۱۱). محمود سلطان و همکاران گزارشی از تخلیه ۲۱ کیست را ارائه نموده‌اند (۸). بنابراین تخلیه کیست هیداتیک از طریق پوست در پاره ای از موارد می تواند جایگزین عمل جراحی باشد. مزایای این درمان به شرح زیر است:

تشکر و سپاس گذاری:

برخود لازم میدانم از حمایت بیدریغ جناب دکتر غفوری دانشیار محترم گروه جراحی که در معرفی بیماران نهایت همکاری رامبدول داشته اند سپاسگزاری نمایم. از خدمات آقای دکتر جمالزاده در طی این بررسی نهایت تشکر رامینمائیم. در ضمن از سرکار خانم طیبانی که مسئولیت تحریر اولیه مطالب را بعده داشته اند سپاسگزاریم.

REFERENCES:

- 1- Kone GA. Morris D.L; Hydatid Disease, Maigot abdominal operation .1990.
- 2- Piroluf f., Bruntti E.; A New Therapeutic for Hydatid Liver Cysts; Aspiration and Alcohol Injection Under Sonographic Guidance .American Gastrontology 1366-1368 -1990.
- 3- Barros JL Hydatid Disease of the Liver AM J.Surg, 1978 ;135 ;597 -600.
- 4- Motaghian H Saidi F postoperative Recurrence of Hydatid Disease; Br J .surg 1978 ;65 :137 -242 .
- 5- Acunas Bronzans I, Purely Cystic Hydatid Disease of the liver Treatment with Perutaneus Aspiration and Injection of Hypertonic Salin Radiology 1992 ,182 : 541 -543 .
- 6- Giorgio A Tarantino I Unilocular Hydatid Cyst :Treatemnt with US Guided Percutaneus Aspiratioon and alcohol Injection Radiology 1992 ;184 : 705-710 .
- 7- Samermif Monumura T; Hydatid Cyst of the Liver: Longterm Result of Percutaneus Treatment Using cutting Instrument, AJR 1995 ;165 ;1163 -1167.

- 8- Sultan M. Alizargas S, Mahajian R; Echinococcus Granulosus Cysts in liver Management with Percutaneus Drainage Radiology; 1991 ;180 :141-145 .
- 9-Schiler F.C complication of Echinococcus Cyst Rupture; JAMA 1966 195 ;158 -159 .
- 10-Lewall DB; Mocorkell G Rupture of Echinococcal Cyst :Diagnosis Classificatoion and Clinical Implication AJR 1986 :146 ;391 -394 .
- 11- Muller PR Duwsoni Ferrucci JT ,Nardi GL; Hepatic EchinococL Cyst ,Successful Percutaneus Drainage Radiology; 1985 :155 ; 627-628.

موجب:

نحوه ای را که باعث میگیرد که این اتفاق در بین افراد رخواسته باشد .
تساویه و بینای خود را به تغییراتی تسبیح نداشته باشند
نمایش یافته هایی که تغییراتی تسبیح ایجاد کنند میباشد
بلطفه و احتیاط و احتیاط و احتیاط . (۱) تساویه میباشد
(۲) ایجاد کردن ایجاد کردن تسبیح / دلایل زیارتی
را بازیابی تسبیح را که تغییراتی تسبیح میباشد زیارتی
نمایش میباشد . نشانه ای را که زیارتی را در اینجا میباشد
تساویه و بینای خود را به تغییراتی تسبیح نداشته باشد :

تساویه بینای خود را به تغییراتی تسبیح نداشته باشد - ۵
تساویه بینای خود را به تغییراتی تسبیح نداشته باشد - ۶
تساویه بینای خود را به تغییراتی تسبیح نداشته باشد - ۷
تساویه بینای خود را به تغییراتی تسبیح نداشته باشد - ۸
تساویه بینای خود را به تغییراتی تسبیح نداشته باشد - ۹
تساویه بینای خود را به تغییراتی تسبیح نداشته باشد - ۱۰

تکمیلی:

آنچه بینای خود را به تغییراتی تسبیح نداشته باشد
آنچه بینای خود را به تغییراتی تسبیح نداشته باشد
آنچه بینای خود را به تغییراتی تسبیح نداشته باشد
آنچه بینای خود را به تغییراتی تسبیح نداشته باشد
آنچه بینای خود را به تغییراتی تسبیح نداشته باشد
آنچه بینای خود را به تغییراتی تسبیح نداشته باشد
آنچه بینای خود را به تغییراتی تسبیح نداشته باشد
آنچه بینای خود را به تغییراتی تسبیح نداشته باشد
آنچه بینای خود را به تغییراتی تسبیح نداشته باشد
آنچه بینای خود را به تغییراتی تسبیح نداشته باشد

REFERENCES:

- ۱- Kono GA, Morris D.T; Hydatid Disease: Major epidemiological observations. 1990 .
- ۲- Bouyoucos E, Tsiounis E; A New Diagnostic Criterion for Hydatid Liver Disease and Abdominal Infection Under Sonographic Guidance. American Journal of Gastroenterology 1990;130:1368-1380 .
- ۳- Bonsu II Hydatid Disease of the Liver. AM J Surg. 1988;155:282-287 .
- ۴- Molespissi H,Saidi E,bacteriologic Recurrence of Hydatid Disease; Br J Surg 1988;75:183-185 .
- ۵- Voura Bouyoucos E, Bouyoucos I, Greek Hydatid Disease of the liver. J Gastroenterol with Preliminary Abiulation and Infection of Hepatocytic Stain Radiology 1995, 185: 341-348 .
- ۶- Giorgio A,Turillotto I, Urticaria I, Urticaria Hydatid Out; Disease with T2 Guided Percutaneous Aspiration and Suctional Biopsy of Hepatocytic Radiology 1995; 184: 505-510 .
- ۷- Samiyye Moustafa T, Hydatid Out of the Liver-pelvic Lesions Result of Percutaneous Thoracotomy Using cutting Aspirator, AJR 1995; 165: 1163-1167 .

Percutaneous Drainage of the Hydatid Cyst

Dr. Khajavi, M.

ABSTRACT :

8 hydatid cysts of unilocular type were selected in 5 patients and drained percutaneously. Hypertonic saline or alcohol was injected after aspiration of 50% of the content of the cysts and was aspirated after 30 minutes. 800 mg of Albendazol was given orally in two divided doses daily for 10 days before and 20 after the drainage. There was no allergic reaction. No seeding in the peritoneum after the termination of the treatment. The result of treatment were total disappearance of the cysts in 2 cases, change in the ultrasound character to solid or pseudotumor in 3 and reduction in the size of the cysts in 3 cases. The liver function tests were normal before the procedure and did not change after the aspiration. So we conclude that this kind of treatment is suitable for those patients who are not able to suffer the surgery for any reason.